

İSO BAŞKANI BAHÇIVAN:

Savunma sanayiinde önemli bir aktörüz

■ İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve SAHA İstanbul tarafından Türkiye Savunma Sanayii'nin millî ve yerli yapısına katkı sunmak amacıyla 6'ncı kez düzenlenen Savunma Sanayii Buluşmaları İstanbul'da sektörü bir araya getirdi. İstanbul'un savunma sanayine olan katkısını artırmayı hedeflediklerini belirten İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan "İSO 500'deki savunma sanayisi firmalarının sayısı 2000 yılında 6 iken, bu sayı 2023 yılında 22'ye ulaştı.

Savunma Sanayii Başkanlığı verilerine göre 2002-2023 yılları arasında sektörün ihracat hacmi 22 kat artarak 5,5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5,7 milyar

dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici" dedi.

Savunma sanayi sektöründe önemli bir endeks olan dünyanın ilk 100 firması sıralamasında ülkemizden 2024 yılında 5 firmanın yer aldığına dikkat çeken Bahçivan "Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma sanayi sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor" şeklinde konuştu.

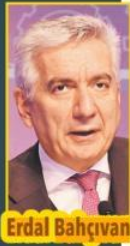
SAVUNMADA REKOR

Türkiye savunma **sanayii** 12 milyar dolarlık üretim hacmiyle dikkatleri üzerine çekiyor. Yılda 3 milyar dolar Ar-Ge harcaması yapılan sektörde 100 bin kişi çalışıyor. İhracatta bu yılki hedef 6.5 milyar dolar. Yerlilik oranı yüzde 80'e ulaştı.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) ve SAHA İstanbul tarafından düzenlenen 'Savunma **Sanayii** Buluşmaları'nın altıncısı dün gerçekleştirildi. Açılışa konuşan

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, ISO 500'deki savunma sanayii firma sayısının 2023'te 22'ye ulaştığını belirterek, "Savunma **Sanayii** Başkanlığı verilerine göre 2002-2023 yılları arasında sektörün ihracat hacmi 22 kat artarak 5.5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5.7 milyar dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici" dedi.

Erdal Bahçivan

YERLİ MÜHENDİSLİK GÜCÜ

Bahçivan, dünyanın ilk 100 firması sıralamasında Türkiye'den 2024 yılında 5 değerli firmanın yer aldığına da dikkat çekerek, şöyle devam etti: "Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma **sanayii** sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetmişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor. Hepsinden önemlisi ise teknolojiyi kendi kaynaklarımızla geliştirebilmek, dışarıya bağımlı olmamak. Savunma **sanayimiz** buna çok iyi bir örnek teşkil ediyor."

KOBİ'LERİN ETKİSİ BÜYÜK

SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci de, SAHA İstanbul olarak platform ve alt yüklenici firmaları KOBİ'ler ile bir araya getirerek iş geliştirmeleri için zemin hazırladıklarını söyledi. İkinci, "Savunma **sanayisinin** toplam üretim hacmini 20 yıl içerisinde 1 milyar dolardan 12 milyar dolara taşımayı başardık. İhracatta da bu yıl 6.5 milyar dolar gibi bir seviyeye ulaşmak istiyoruz. Sektörümüzdeki istihdam sayısı 20 yıl önce 9 binlerdeyken şu anda 100 bin rakamlarına ulaşmış durumda" diye konuştu.

Murat İkinci

AR-GE'YE 3 MİLYAR DOLAR

Savunma **Sanayii** Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar ise Ar-Ge'ye yılda yaklaşık 3 milyar dolar harcadıklarını belirterek, "Geçen yıl sektörün cirosu 15 milyar doları buldu. 185'ten fazla ülkeye bugüne kadar 250'nin üzerinde farklı kalemede ürün ihracatı yapıldı. Halihazırda savunma **Sanayisi** Başkanlığı olarak proje portföyünün büyüklüğü 100 milyar dolar mertebesinde. Bu imzaladığımız, imzalayacağımız ve planladığımız projeler anlamına geliyor" şeklinde konuştu.

2 BİN GÖRÜŞME YAPILDI

Savunma **Sanayii** Buluşmaları kapsamında Savunma **Sanayii** Tedarikçi Buluşması da gerçekleştirildi. Buluşmada, AFGM, ASELSAN, ASFAT, ASPİLSAN, Baykar, BMC Power, FNSS, HAVELSAN, İŞBİR Elektrik, Makine ve Kimya Endüstrisi (MKE), Otokar, ROKETSAN, STM, TAİS, TEI, TUSAŞ, TGM ve TÜBİTAK SAGE yer aldı. Toplam 18 ana yüklenici firmanın 70 masa ile katılım sağladığı etkinliğe SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma iştirak etti. Buluşmalarda 2 binden fazla görüşme gerçekleştirildi. Etkinlik kapsamında ayrıca 'Teknoloji, Gelişim ve İş Birliği Perspektifinden Türk Savunma **Sanayisine** Bakış" başlıklı panel de düzenlendi.

185 ÜLKEYE 250 FARKLI SAVUNMA ÜRÜNÜ

Tüketen değil üreten ülkeyiz

SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci savunma sanayisinin toplam üretim hacmini 20 yıl içerisinde 1 milyar dolardan 12 milyar dolara taşımayı başardıklarını belirterek "Türkiye artık savunma ürünü tüketen bir ülke pozisyonundan ürettiği teknolojilerle ürün ihraç eden bir statüye kavuşmuştur" dedi. İkinci "Sektörümüzdeki istihdam sayısı 20 yıl önce 9 binlerdeyken şu anda 100 bin rakamlarına ulaşmış durumda. Türkiye şu anda yapmış olduğumuz çalışmalarla yüzde 80'in üzerindeki bir yerleşme oranına ulaştı. Bu oranı daha da yukarıya çıkartmak için bütün kurumlarımızın millileştirme konusundaki çalışmalarına tüm hızıyla devam ediyor" dedi.

Murat İkinci

6. Savunma Sanayii Buluşmaları'nda son 20 yılın çarpıcı verileri paylaşıldı: İhracat 20 yılda 22 kat arttı. ISO 500'e 16 yeni savunma sanayii şirketi girdi. Sektörün toplam cirosu 15 milyar, proje büyüklüğü 100 milyar dolara ulaştı.

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) ve SAHA İstanbul tarafından 6'ncı kez düzenlenen Savunma Sanayii Buluşmaları İstanbul'da sektörü bir araya getirdi. Zirvenin açılışında sektör temsilcileri savunma sanayii ile ilgili çarpıcı veriler paylaştı. Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar, "Biz bu yılı 6.8 ile 7 milyar dolar arasında kapatacağımızı düşünüyoruz. 3 bin 500'ün üzerinde şirketimiz bu alanda çalışıyor. 100 binin üzerinde çalışan savunma sanayisine hizmet ediyor. 185'ten fazla ülkeye bugüne kadar 250'nin üzerinde farklı kalemde ürün ihracatı yapıldı" dedi. Gökhan Uçar, halihazırda ki şirketlerle ve başkanlığın

desteğiyle AR-GE'ye yılda yaklaşık 3 milyar dolar harcadıklarını belirterek, "Geçen yıl sektörün cirosu 15 milyar doları buldu" dedi. Uçar "Halihazırda savunma Sanayisi Başkanlığı olarak proje portföyünün büyüklüğü 100 milyar dolar mertebesinde" dedi.

16 ŞİRKET

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ise "ISO 500'deki savunma sanayisi firmalarının sayısı 2000 yılında 6 iken, bu sayı 2023 yılında 22'ye ulaştı. Savunma Sanayii

Başkanlığı verilerine göre 2002-2023 yılları arasında sektörün ihracatı hacmi 22 kat artarak 5.5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5.7 milyar do-

larlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez de Türkiye'deki savunma sanayisinin gelişim sürecinden bahsederek, "Amerikalı; 'Sen bu ürünü yapma çünkü 100'e ancak mal ediyorsun. Ben sana 50'ye vereyim' diyor. Aldanıyor-sun. Yapmıyorsun. Kapatıyorsun uçak fabrikasını. Sonra gün oluyor paranla bile o ürünü alamıyorsun" dedi.

2 binden fazla ikili görüşme

SAVUNMA Sanayii Tedarikçi Buluşması'nda AFGM, ASELSAN, ASFAT, ASPİLSAN, Baykar, BMC Power, FNSS, HAVELSAN, İŞBİR Elektrik, Makine ve Kimya Endüstrisi (MKE), Otokar, ROKETSAN, STM, TAİS, TEI, TUSAŞ, TGM ve TÜBİTAK SAGE yer aldı. Toplam 18 ana yüklenici firmanın 70 masa ile katılım sağladığı 6. Savunma Sanayii Buluşmaları'na İSO ve SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma iştirak etti. Buluşmalarda 2 binden fazla ikili görüşme gerçekleştirildi.

Savunma üretimimiz dünya standardında

Savunma Sanayii Buluşmaları'nın 6'ncısı dün İstanbul'da gerçekleştirildi. İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, Türk savunma sanayiinin dünya standartlarında bir üretim yetkinliğine ulaştığını belirtti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve SAHA İstanbul tarafından düzenlenen Savunma Sanayii Buluşmaları'nın 6'ncısı dün İstanbul'da gerçekleştirildi. Toplam 18 ana yüklenicinin 70 masa ile katıldığı organizasyonda İSO ve SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma yer alırken, 2 bini aşkın da ikili görüşme yapıldı. İSO Başkanı

Erdal Bahçivan, Türk savunma sanayiinde dünya standartlarında bir üretim yetkinliği oluştuğuna dikkat çekerek, "Dünyanın ilk 100 savunma sanayii firması

sıralamasında 5 değerli firmamız yer alıyor" dedi. SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci de, "Yaklaşık 10 yıl önce 27 üye ile başlayan yolculuğumuza bugün 1.300'den fazla firma, 29 üniversite ve çok sayıda önemli kurumla devam ediyoruz" diye konuştu. ► MEHMET ALİ PARTO İSTANBUL

2023'TE 15 MİLYAR \$ CİRO VAR

● Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar ise halihazırdaki şirketlerle ve başkanlığın desteğiyle Ar-Ge'ye yılda yaklaşık 3 milyar dolar harcadıkları bilgisini verdi. Uçar, "Geçen yıl sektörün cirosu 15 milyar doları buldu" ifadelerini kullandı.

Savunma **sanayii** buluşmaları Türk savunmasını güçlendiriyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve SAHA İstanbul iş birliğiyle düzenlenen 6. Savunma **Sanayii** Buluşmaları, Türk savunma **sanayinin** yerli üretim kapasitesini güçlendirmeyi hedefliyor. Etkinlik, savunma **sanayiinin** gelişmesi için önemli bir platform sunarak yerli tedarikçilerle büyük iş birliklerinin kurulmasına olanak sağladı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, savunma **sanayii** sektörünün yalnızca askeri gücü değil, aynı zamanda Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını ve teknolojik altyapısını doğrudan etkileyen stratejik bir sektör olduğunu vurguladı. Bahçivan, Türk savunma **sanayinin** dünya standartlarında üretim yetkinliğine sahip olduğunu, son yıllarda büyük bir ivme kazandığını belirtti. Türkiye'nin savunma **sanayii** sektöründeki

yerlilik oranının yüzde 80'lere çıkmış olmasının, Türk mühendislik altyapısının başarısını gözler önüne serdiğini söyledi.

SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı Murat İkinci de etkinlikte yaptığı konuşmada, yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi adına firmalar, üniversiteler ve Ar-Ge kuruluşları ile iş birliği yaptıklarını ifade etti. İkinci, SAHA İstanbul'un, Türkiye'nin savunma **sanayiinin** merkezindeki en önemli sivil inisiyatif olduğunu ve bugüne kadar 1300'ün üzerinde firma ile güçlü bir ekosistem oluşturduğunu belirtti. Etkinlik, sektördeki en önemli aktörlerin bir araya gelerek yeni iş birliklerine zemin hazırladı.

Türk savunma **sanayiinin** dünya çapında daha güçlü bir oyuncu olabilmesi için teknolojik gelişim ve iş birliğinin artırılması gerektiği vurgulandı.

ISO BAŞKANI BAHÇIVAN: YERLİLİK ORANININ YÜZDE 80'E ÇIKMASI GURUR VERİCİ

Savunma, yetkinliğini kanıtladı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, dünyanın ilk 100 savunma sanayii şirketi arasında 5 Türk firmasının bulunduğu dikkat çekerek, "Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada ülkemiz savunma sanayii sektörünün büyük bir ivmeyle yükselmesi; güçlü insan kayna-

ğı ve değerli mühendislerimizle dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor" dedi. İSO ve SAHA İstanbul iş birliğiyle düzenlenen "6. Savunma Sanayii Buluşmaları"nda konuşan Bahçivan, sektör ihracatının 21 yılda 22 kat arttığına ve bu yıl da, 2023 performan-

sının aşıldığına vurgu yaptı. Bu süreçte yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmasını "gurur verici" bir gelişme olarak niteleyen **Erdal Bahçivan**, teknolojide dışa bağımlılıktan kurtulmada savunma sanayiinin iyi bir örnek oluşturduğuna işaret etti. **MERVE YİĞİTCAN/04**

Savunma **sanayi** ihracatı 21 yılda 22 kat büyüdü

İSO ve SAHA İstanbul iş birliğiyle 6. Savunma **Sanayii** Buluşmaları'nda konuşan **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, "2002 - 2023 yılları arasında savunma **sanayisinin** ihracat hacmi 22 kat artarak 5,5 milyar doları geçti. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici" dedi.

MERVE YİĞİTCAN - İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve SAHA İstanbul tarafından düzenlenen 6'ncı Savunma **Sanayii** Buluşmaları dün gerçekleşti. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ve SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve Roketsan Genel Müdürü Murat İkinci ev sahipliğinde gerçekleşen etkinliğe, İstanbul Vali Yardımcısı Yücel Gemici, **Sanayi** ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma **Sanayii** Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar ile **İSO** Meclis ve Meslek Komitesi Üyeleri ve savunma sanayi ana tedarikçi firmalarının yöneticileri katıldı. Toplam 18 ana yüklenici firmanın 70 masa ile katılım sağladığı 6. Savunma **Sanayii** Buluşmaları'na **İSO** ve SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma katılım sağladı, 2000'den fazla ikili görüşme gerçekleşti. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, etkinliğin açılışında yaptığı konuşmada küresel pazarda rekabet edebilecek güçlü bir oyuncu olma yolunda hızla ilerleyen Türk savunma **sanayisinin** sürdürülebilir gelişimi için teknolojik ilerlemenin yanı sıra, iş birliğini de merkeze alan bir anlayışla hareket etmek gerektiğini söyledi. Teknolojiyi ürünlerine ve üretim süreçlerine hızla adapte eden firmaların ve ülkelerin küresel rekabette öne çıktığını belirten Bahçivan,

"Hepsinden önemlisi ise teknolojiyi kendi kaynaklarımızla geliştirebilmek, dışarıya bağımlı olmamak. Savunma **sanayimiz** buna çok iyi bir örnek teşkil ediyor" diye konuştu.

İlk 100'de 5 Türk firması var

Bahçivan, savunma **sanayisinin** yerli üretim ve teknolojik bağımsızlık açısından yükselen bir başarı grafiği sergilemesini verilerle destekleyerek, şunları söyledi: "**İSO 500**'deki savunma **sanayii** firmalarının sayısı 2000 yılında 6 iken, bu sayı 2023 yılında 22'ye ulaştı. Savunma **Sanayii** Başkanlığı verilerine göre 2002 - 2023 yılları arasında sektörün ihracat

2026 yılında Uluslararası Uzay Kongresi yapılacak

SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı Murat İkinci, Türk savunma **sanayisinin** üretim hacminin 12 milyar dolara ulaştığını söylerken, sektörün ihracatının bu yıl 6,5 milyar doları aşmasının beklendiğini dile getirdi. İkinci, SAHA İstanbul'un 10 yıl önce 27 üye ile başlayan yolculuğunun bugün için 49 şehirden, 52 farklı alanda faaliyet gösteren, 1300'den fazla firma, 29 üniversite ve işbirliği yapılan çok sayıda kurum/kuruluş ile devam ettiğini kaydetti. İkinci, Türkiye'nin 2026 yılında SAHA İstanbul'un da katkılarıyla Uluslararası Uzay Kongresi'ne ev sahipliği yapacağını sözlerine ekledi.

hacmi 22 kat artarak 5,5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5,7 milyar dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici. Savunma **sanayii** sektöründe önemli bir endeks olan dünyanın ilk 100 firması sıralamasında ülkemizden 2024 yılında 5 değerli firmamız yer alıyor. Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma **sanayii** sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor" ifadelerini kullandı.

Savunmada dünyanın ilk 100'ünde 5 Türk firması var

İSO ve SAHA İstanbul'un gerçekleştirdiği 6. Savunma **Sanayii** Buluşmaları'nda 500'ün üzerinde firma bir araya geldi. SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve Roketsan Genel Müdürü Murat İkinci, Türkiye'nin değil, aynı zamanda EACP'nin de en büyük **sanayi** kümelenmesi olarak önemli bir ekosistem oluşturduklarını ifade etti.

Türkiye savunma **sanayi**inin milli ve yerli yapısı ile güçlenmesine katkı sunmak amacıyla İstanbul **Sanayi Odası (İSO)** ve SAHA İstanbul tarafından düzenlenen Savunma **Sanayii** Buluşmaları'nın altıncısı gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ve SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve Roketsan Genel Müdürü Murat İkinci ev sahipliğinde gerçekleşen etkinliğe, İstanbul Vali Yardımcısı Yücel Gemici, **Sanayi** ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma **Sanayii** Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar ile **İSO** Meclis ve Meslek Komitesi Üyeleri ve savunma **sanayi** ana tedarikçi firmalarının yöneticileri katıldı. Toplam 18 ana yüklenici firmasının 70 masa ile katılım sağladığı 6. Savunma **Sanayii** Buluşmaları'na **İSO** ve SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma katılım sağladı, 2000'den fazla ikili görüşme gerçekleşti.

"Savunma **sanayii** sadece askeri güç değil"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, savunma **sanayiinin** sadece bir ülkenin askeri gücünü değil, aynı zamanda teknolojik altyapısını, ekonomik kalkınmasını ve uluslararası prestijini de doğrudan etkileyen stratejik bir sektör olduğunu, sektöre yapılan yatırımların yerli **sanayi**inin gelişimine, teknoloji transferine, inovasyona ve nitelikli iş gücünün yetişmesine de önemli katkılar sağladığına dikkat çekti. Bahçivan, "**İSO** olarak üyelerimizi 18 ana yüklenici savunma **sanayi** firmamızla buluşturarak yerli tedarik noktasında uzun soluklu ve

güçlü iş birliklerinin oluşmasını ve İstanbul'un savunma **sanayimize** olan katkısını artırmayı hedefliyoruz" dedi.

İSO 500'deki firma sayısı 23 yılda 22'ye yükseldi

Bahçivan, savunma **sanayisinin** yerli üretim ve teknolojik bağımsızlık açısından yükselen bir başarı grafiği sergilemesini verilerle destekleyerek şunları söyledi: "**İSO 500'deki** savunma **sanayi** firmalarının sayısı 2000'de 6 iken, bu sayı 2023'te 22'ye ulaştı. Savunma **Sanayii** Başkanlığı verilerine göre 2002 - 2023 yılları arasında sektörün ihracat hacmi 22 kat artarak 5,5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5,7 milyar dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da %20'lerden %80'lere çıkmış olması gurur verici. Savunma **sanayii** sektöründe önemli bir endeks olan dünyanın ilk 100 firması sıralamasında ülkemizden 2024'te 5 değerli firmamız yer alıyor. Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma **sanayii** sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim etkinliğimiz olduğuna işaret ediyor."

"KOBİ'leri bir araya getiriyoruz"

SAHA İstanbul olarak platform ve alt yüklenici firmaları KOBİ'leri bir araya getirerek iş geliştirmeleri için zemin hazırladıklarını söyleyen SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve Roketsan Genel Müdürü Murat İkinci, "Savunma **sanayii** ekosistemimizin gelişmesi ve

genişlemesi için firmalar, üniversiteler ve ARGE kuruluşları ile oyun değiştiren yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi için tüm paydaşları Milli Teknoloji Hamlesi doğrultusunda buluşturuyoruz" dedi.

Sektörün cirosu 15 milyar doları buldu

Savunma **Sanayii** Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar, hâlihazırda şirketlerle ve başkanlığın desteğiyle Ar-Ge'ye yılda yaklaşık 3 milyar dolar harcadıklarını belirterek, "Geçen yıl sektörün cirosu 15 milyar doları buldu. İhracat tarafında bu yıl 6,8 ile 7 milyar dolar arasında kapatacağımızı düşünüyoruz. 3 bin 500'ün üzerinde şirketimiz bu alanda çalışıyor. 100 binin üzerinde çalışan savunma **sanayisi-**

ne hizmet ediyor. 185'ten fazla ülkeye bugüne kadar 250'nin üzerinde farklı kalemden ürün ihracatı yapıldı. Hali hazırda savunma **Sanayisi** Başkanlığı olarak proje portföyünün büyüklüğü 100 milyar dolar mertebesinde. Bu imzaladığımız, imzalayacağımız ve planladığımız projeler anlamına geliyor" şeklinde konuştu.

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez de Türkiye'deki savunma **sanayisinin** gelişim sürecinden bahsederek, "Amerikalı; 'Sen bu ürünü yapma çünkü 100'e anca mal ediyorsun. Ben sana 50'ye vereyim' diyor. Aldanmıyorsun. Yapmıyorsun. Kapatıyorsun uçak fabrikasını. Sonra gün oluyor paranla bile o ürünü alamıyorsun" ifadelerini kullandı.

EACP'de en büyük sanayi kümelenmesi oluşturuluyor

SAHA İstanbul'un kurulduğu günden bu yana "Artık Hikâyeler Yarım Kalmasın" diyerek çalıştıklarını anlatan Murat İkinci, "Yaklaşık 10 yıl önce 27 üye ile başlayan yolculuğumuza bugün için 49 şehirden, 52 farklı alanda faaliyet gösteren, büyük bir çoğunluğu KOBİ statüsündeki 1300'den fazla firma, 29 üniversite ve iş birliği içinde olduğumuz çok sayıda önemli kurum/kuruluş ile devam ediyoruz. Böylelikle sadece Türkiye'nin değil, aynı zamanda Avrupa Havaçılık ve Uzay Kümeleri Birliği'nin (EACP) de en büyük **sanayi** kümelenmesi olarak önemli bir ekosistem oluşturuyoruz" diye konuştu.

Savunmada kıran kırana rekabet var

İSO Başkanı Bahçivan, dünyanın en büyük ilk 100 savunma **sanayi** şirketi arasında Türkiye'den 5 şirketin bulunduğu işaret ederek, "Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma **sanayii** sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor" dedi

RECEP BAHAR/İSTANBUL

Türkiye savunma endüstrisinin milli ve yerli yapısı ile güçlenmesine katkı sunmak amacıyla **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** ile Savunma ve Havacılık Kümelenmesi (SAHA) İstanbul tarafından düzenlenen Savunma **Sanayii** Buluşmalarının altıncısı gerçekleştirildi. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** ve SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı ve Roketsan Genel Müdürü Murat İkinci ev sahipliğinde gerçekleşen etkinliğe Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez, Cumhurbaşkanlığı Savunma **Sanayii** Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar da katıldı. Toplam 18 ana yüklenici şirketin 70 masa ile katılım sağladığı 6. Savunma **Sanayii** Buluşmaları'na **İSO** ve SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma katılım sağladı, 2000'den fazla ikili görüşme gerçekleşti.

Savunma **sanayi** ülkenin prestijini yükseltiyor

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, savunma **sanayisinin** sadece bir ülkenin askeri gücünü değil, aynı zamanda tek-

27 firmadan 1300 firmaya yükseldi

SAHA İstanbul Başkan Yardımcısı Murat İkinci de "Yaklaşık 10 yıl önce 27 üye ile başlayan yolculuğumuza bugün için 49 şehirden, 52 farklı alanda faaliyet gösteren, büyük bir

çoğunluğu KOBİ statüsündeki 1300'den fazla firma, 29 üniversite ve iş birliği içinde olduğumuz çok sayıda önemli kurum/kuruluş ile devam ediyoruz" diye konuştu.

nolojik altyapısını, ekonomik kalkınmasını ve uluslararası prestijini de doğrudan etkileyen stratejik bir sektör olduğunu, sektöre yapılan yatırımların yerli **sanayinin** gelişimine, teknoloji transferine, inovasyona ve nitelikli iş gücünün yetişmesine de önemli katkılar sağladığına dikkat çekti. Küresel pazarda rekabet edebilecek güçlü bir

oyuncu olma yolunda hızla ilerleyen Türk savunma **sanayisinin** sürdürülebilir gelişimi için teknolojik ilerlemenin yanı sıra, iş birliğini de merkeze alan bir anlayışla hareket etmek gerektiğini vurgulayan Bahçivan, "Hepsinden önemlisi ise teknolojiyi kendi kaynaklarımızla geliştirebilmek, dışarıya bağımlı olmamak. Savunma **sanayimiz** buna çok

iyi bir örnek teşkil ediyor" dedi. Bahçivan, savunma **sanayisinin** yerli üretim ve teknolojik bağımsızlık açısından yükselen bir başarı grafiği sergilemesini verilerle destekleyerek, şunları söyledi: "**İSO 500**'deki savunma **sanayisi** firmalarının sayısı 2000 yılında 6 iken, bu sayı 2023 yılında 22'ye ulaştı. Savunma **Sanayii** Başkanlığı verilerine göre 2002-2023 yılları arasında sektörün ihracat hacmi 22 kat artarak 5.5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5.7 milyar dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici. Savunma **sanayisi** sektöründe önemli bir endeks olan dünyanın ilk 100 firması sıralamasında ülkemizden 2024 yılında 5 değerli firmamız yer alıyor. Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma **sanayisi** sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor."

'Üretim hacmini 12 milyar dolara taşımaya başardık'

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) ve SAHA İstanbul tarafından Türkiye savunma sanayisinin milli ve yerli yapısına katkı sunmak amacıyla 6'ncı kez düzenlenen Savunma Sanayi Buluşmaları İstanbul'da sektörü bir araya getirdi. ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci, "Savunma sanayisinin toplam üretim hacmini 20 yıl içerisinde 1 milyar dolardan 12 milyar dolara taşımaya başardık" dedi.

6. Savunma Sanayi Buluşmaları'nın açılışı, İstanbul Vali Yardımcısı Yücel Gemici, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar, SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci, İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ve sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

İSO olarak daha önceki 5 etkinlikte olduğu gibi bu yıl da üyelerini 18 ana yüklenici savunma sanayisi firmasıyla buluşturarak yerli tedarik noktasında güçlü işbirliklerinin oluşmasını ve İstanbul'un Türk savunma sanayisine olan katkısını artırmayı hedeflediklerini anlatan Bahçivan, şunları kaydetti:

"İSO 500'deki savunma sanayisi firmalarının sayısı 2000 yılında 6 iken, bu sayı 2023 yılında 22'ye ulaştı. Savunma Sanayi Başkanlığı verilerine göre 2002-2023 yılları arasında sektörün ihracat hacmi 22 kat artarak 5,5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5,7 milyar dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici. Savunma sanayi sektöründe önemli bir endeks olan dünyanın ilk 100 firması sıralamasında ülkemizden 2024 yılında 5 değerli firmamız yer alıyor. Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma sanayi sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor."

'TÜRKİYE TÜKETEN DEĞİL ÜRETEN ÜLKE OLDU'

SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci, şu ana kadar gerçekleştirilen başarılı faaliyetlerle Türk savunma sanayisinin dünyada örnek teşkil edebilecek bir atılım ve gelişim içerisinde olduğunu belirtti. Türk havacılık ve savunma sanayinin gelişimi için KOBİ ölçeğindeki firmaların organizasyonunu gerçekleştirmek ve onların ihracat odaklı olarak savunma sanayisine katkılarını artırmak için yoğun bir çaba içerisinde olduklarını anlatan İkinci, "Son 20 yılda özellikle yapılan atımlarla Türkiye artık savunma ürünü alan ve tüketen bir ülke pozisyonundan ürettiği teknolojilerle ürün ihraç eden bir statüye kavuşmuştur." dedi.

Savunma **sanayi** ihracatı 21 yılda 22 kat büyüdü

ISO ve SAHA İstanbul iş birliğiyle 6. Savunma Sanayii Buluşmaları'nda konuşan ISO Başkanı Bahçivan, "Savunma sanayi ihracatı artarken yerlilik oranı da yüzde 20'den yüzde 80'e çıktı" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) ve SAHA İstanbul tarafından Türkiye savunma sanayisinin milli ve yerli yapısına katkı sunmak amacıyla 6'ncı kez düzenlenen Savunma Sanayii Buluşmaları İstanbul'da sektörü bir araya getirdi.

6. Savunma Sanayii Buluşmaları'nın açılışı, İstanbul Vali Yardımcısı Yücel Gemici, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Çetin Ali Dönmez, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar, SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci, ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ve sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi.

ISO olarak daha önceki 5 etkinlikte olduğu gibi bu yıl da üyelerini 18 ana yüklenici savunma sanayisi firmasıyla buluşturarak yerli tedarik noktasında güçlü işbirliklerinin oluşmasını ve İstanbul'un Türk savunma sanayisine olan katkısını artırmayı hedeflediklerini anlatan Bahçivan, şunları kaydetti:

"ISO 500'deki savunma sanayisi firmalarının sayısı 2000 yılında 6 iken, bu sayı 2023 yılında 22'ye ulaştı. Savunma Sanayii Başkanlığı verilerine göre 2002-2023 yılları arasında sektörün ihracat hacmi 22 kat artarak 5,5 milyar doları geçti. Bu yılın ilk 11 ayında ise 5,7 milyar dolarlık ihracatla geçen yılın performansını aşmış durumdayız. Bu rakamlara ulaşırken, sektördeki

2 binden fazla ikili görüşme yapıldı

SAVUNMA Sanayii Tedarikçi Buluşması'nda AFGM, ASELSAN, ASFAT, ASPİLSAN, Baykar, BMC Power, FNSS, HAVELSAN, İŞBİR Elektrik, Makine ve Kimya Endüstrisi (MKE), Otokar, ROKETSAN, STM, TAİS, TEI, TUSAŞ, TGM ve TÜBİTAK SAGE yer aldı. Toplam 18 ana yüklenici firmanın 70 masa ile katılım sağladığı 6. Savunma Sanayii Buluşmaları'na ISO ve SAHA İstanbul üyesi 500'den fazla firma iştirak etti. Buluşmalarda 2 binden fazla ikili görüşme gerçekleştirildi.

yerlilik oranının da yüzde 20'lerden yüzde 80'lere çıkmış olması gurur verici. Savunma sanayi sektöründe önemli bir endeks olan dünyanın ilk 100 firması sıralamasında ülkemizden 2024 yılında 5 değerli firmamız yer alıyor. Rekabetin çok yoğun olduğu küresel arenada, ülkemiz savunma sanayi sektörünün büyük bir ivme ile yükselmesi, yetmişmiş güçlü insan kaynağı, değerli mühendislerimiz ile dünya standartlarında bir üretim yetkinliğimiz olduğuna işaret ediyor."

SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci, şu ana kadar gerçekleştirilen başarılı faaliyetlerle

Türk savunma sanayisinin dünyada örnek teşkil edebilecek bir atılım ve gelişim içerisinde olduğunu belirtti. Türk havacılık ve savunma sanayinin gelişimi için KOBİ ölçeğindeki firmaların organizasyonunu gerçekleştirmek ve onların ihracat odaklı olarak savunma sanayisine katkılarını artırmak için yoğun bir çaba içerisinde olduklarını anlatan İkinci, "Son 20 yılda özellikle yapılan atımlarla Türkiye artık savunma ürünü alan ve tüketen bir ülke pozisyonundan ürettiği teknolojilerle ürün ihraç eden bir statüye kavuşmuşur." dedi.

İkinci, savunma sanayisinin toplam üretim hacmini 20 yıl içerisinde 1 milyar dolardan 12 milyar dolara

taşımayı başardıklarının altını çizerek, "Bununla beraber, 2023 yılı ihracatımızı 5,5 milyar dolar gibi bir rakamla tamamladık. Bu yıl da inşallah 6,5 milyar dolar gibi bir seviyeye ulaşmak istiyoruz. Sektörümüzdeki istihdam sayısı 20 yıl önce 9 binlerdeyken şu anda 100 bin rakamlarına ulaşmış durumda. Türkiye şu anda yapmış olduğumuz çalışmalarla yüzde 80'in üzerindeki bir yerleşme oranına ulaştı. Bu oranı daha da yukarıya çıkartmak için bütün kurumlarımız millileştirme konusundaki çalışmalarına tüm hızıyla devam ediyor." dedi.

Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Gökhan Uçar, halihazırdaki şirketlerle ve başkanlığın desteğiyle AR-GE'ye yılda yaklaşık 3 milyar dolar harcadıklarını belirterek, "Geçen yıl sektörün cirosu 15 milyar doları buldu." dedi.

Ihracat rakamlarına yönelik konuşan Uçar, "Biz bu yılı 6,8 ile 7 milyar dolar arasında kapatacağımızı düşünüyoruz. 3 bin 500'ün üzerinde şirketimiz bu alanda çalışıyor. 100 binin üzerinde çalışan savunma sanayisine hizmet ediyor. 185'ten fazla ülkeye bugüne kadar 250'nin üzerinde farklı kalemden ürün ihracatı yapıldı. Halihazırda savunma Sanayisi Başkanlığı olarak proje portföyünün büyüklüğü 100 milyar dolar mertebesinde. Bu imzaladığımız, imzalayacağımız ve planladığımız projeler anlamına geliyor." şeklinde konuştu. (aa)